

Sygn. akt VIII U 153/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 października 2015 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Grażyna Łazowska
Protokolant:	Kamila Niemczyk

po rozpoznaniu w dniu 30 września 2015 r. w Gliwicach

sprawy B. P.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o ustalenie kapitału początkowego

na skutek odwołania B. P.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 21 października 2014 r. **nr** (...) -2014

oddala odwołanie.

(-) SSO Grażyna Łazowska

Sygn. akt VIIIU 153/15

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 21.10.2014r. organ rentowy Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. ustalił ubezpieczonej B. P. kapitał początkowy na dzień 01.01.1999r.

Ubezpieczona w odwołaniu od decyzji podniosła, iż domaga się obliczenia kapitału początkowego z uwzględnieniem za lata jej zatrudnienia w biurze konstrukcyjnym Odlewni (...) od dnia 15.08.1969r. do dnia 05.08.1981r. wynagrodzenia podstawowego w kwocie 3.700 zł., które otrzymywała miesięcznie od początku pracy, a które wynika ze świadectwa pracy. Nadto ubezpieczona wskazała, iż była również uprawniona do premii regulaminowej, która wynosiła do 100% wynagrodzenia.

Organ rentowy w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie podtrzymując stanowisko zajęte w zaskarżonej decyzji. Jednocześnie organ rentowy wskazał, iż w zaskarżonej decyzji za cały sporny okres zatrudnienia ubezpieczonej przyjął minimalne wynagrodzenie, gdyż ubezpieczona nie przedłożyła żadnych dowodów, które mogłyby udokumentować osiągnięty przez nią w tym czasie zarobek.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczona B. P. urodziła się w dniu (...)

W dniu 29.09.2014r. złożyła wniosek o przyznanie prawa do emerytury. Do wniosku ubezpieczona załączyła świadectwo pracy z dnia 30.09.1981r. wystawione przez Odlewnię (...) w Z., z którego wynikało, iż ubezpieczona była tam zatrudniona w okresie od dnia 15.08.1969r. do dnia 05.08.1981r., ostatnio na stanowisku samodzielnego konstruktora, na którym otrzymywała wynagrodzenie w kwocie 3.700 zł plus premię regulaminową oraz, iż stosunek pracy został rozwiązany - wygasł z dniem 06.08.1981r. – na własną prośbę, po urlopie bezpłatnym dla wychowania dziecka.

Zaskarżoną decyzją z dnia 21.10.2014r. organ rentowy, w związku z wejściem w życie z dniem 01.10.2013r. art.174 ust.3b ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z FUS, ustalił kapitał początkowy ubezpieczonej na dzień 01.01.1999r.

Do obliczenia podstawy wymiaru kapitału początkowego oraz obliczenia wskaźnika wysokości tej podstawy organ rentowy przyjął przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 10 kolejnych lat kalendarzowych, to jest od dnia 01.01.1985r. do dnia 31.12.1994r. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wyniósł 47,27%.

Organ rentowy uwzględnił okresy składkowe w wymiarze 25 lat, 5 miesięcy i 16 dni oraz okresy nieskładkowe w wymiarze 1 miesiąca i 18 dni.

Kapitał początkowy wyniósł 98.934,33 zł.

Decyzją z dnia 29.01.2015r. organ rentowy ustalił wartość kapitału początkowego ubezpieczonej na dzień 01.01.1999r. – wartość kapitału początkowego wyniosła 96.631,15 zł.

Organ rentowy przyjął wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego w kwocie 47,27% oraz staż pracy w wymiarze: 22 lat, 4 miesięcy i 16 dni okresów składkowych oraz 3 lat, 1 miesiąca i 18 dni okresów nieskładkowych, w tym okres urlopu wychowawczego ubezpieczonej od dnia 01.07.1978r. do dnia 30.06.1981r. Od dnia 01.07.1981r. do dnia 05.08.1981r. ubezpieczona przebywała na urlopie bezpłatnym.

Od dnia 15.08.1969r. do dnia 05.08.1981r. ubezpieczona była zatrudniona w pełnym wymiarze czasu pracy w Odlewni (...) w Z. w Ośrodku (...) w Z..

Na okoliczność tego zatrudnienia, oprócz powołanego wcześniej świadectwa pracy z dnia 30.09.1981r., ubezpieczona przedłożyła w organie rentowym świadectwo pracy z dnia 12.09.1994r. potwierdzające okres tego zatrudnienia, ostatnio na stanowisku konstruktora.

Ubezpieczona nie przedłożyła w organie rentowym żadnych dokumentów o osiąganym w okresie spornym wynagrodzeniu. Stąd dla symulacyjnego ustalenia najkorzystniejszego wskaźnika wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego, organ rentowy przyjął za lata sporne wynagrodzenie w kwocie obowiązującego w tym czasie najniższego wynagrodzenia za pracę.

W legitymacji ubezpieczeniowej dotyczącej ubezpieczonej brak jest wpisu o zarobkach uzyskiwanych przez ubezpieczoną w okresie spornym. Znajduje się tam jedynie wpis, iż ubezpieczona od dnia 15.08.1969r. rozpoczęła pracę w Odlewni (...) w Z., a jako rodzaj wykonywanej pracy podano staż.

Z pism z dnia 13.03.2015r. i z dnia 18.05.2015r. Odlewni (...) Spółki Akcyjnej, będącej następcą prawnym Odlewni (...) w Z. wynika, iż brak jest akt osobowych ubezpieczonej dotyczących spornego okresu jej zatrudnienia, zachował się jedynie dokument w postaci rejestru pracowników, z którego wynika, iż ubezpieczona została przyjęta do pracy

do Odlewni (...) w Z. z dniem 01.08.1973r. na stanowisko konstruktora, z dniem 01.07.1978r. została zwolniona na urlop bezpłatny do wychowywania dziecka.

W zasobach archiwalnych Spółki brak jest wewnętrznych uregulowań płacowych odnoszących się do lat 1969 – 1981.

Powyższe Sąd ustalił na podstawie akt organu rentowego, jako okoliczności bezsporne, bo jednoznacznie wynikające z tych dowodów i nie kwestionowane przez strony.

W toku składanych przed tut. Sądem zeznań ubezpieczona podała, iż ukończyła technikum mechaniczne w 1969r. i następnie została zatrudniona w Odlewni (...) w Z. z krótkim 2 – tygodniowym stażem. Była to jej pierwsza praca. Od początku wynagrodzenie miesięczne ubezpieczonej wynosiło 3.700 zł. W późniejszym okresie ubezpieczona otrzymywała prawie co miesiąc premię regulaminową. Przez cały okres zatrudnienia ubezpieczona nie otrzymała podwyżki wynagrodzenia. Po dwóch latach ubezpieczona urodziła swoje pierwsze dziecko. W czasie ciąży nie przebywała na zwolnieniu lekarskim, a po urlopie macierzyńskim wróciła do pracy. Następnie w lutym 1978r. urodziła drugie dziecko, po czym była na urlopie macierzyńskim, wychowawczym, taryfowym i zakończyła pracę. Od początku ubezpieczona była zatrudniona na stanowisku samodzielnego konstruktora.

Ubezpieczona zeznała, iż nie posiada żadnych dokumentów, z których wynikałaby wysokość osiągniętych zarobków w spornym okresie.

Dowód: zeznania ubezpieczonej (protokół elektroniczny z rozpraw: z dnia 30.09.2015r. czas 00:04:52 – 00:20:27 i z dnia 29.04.2015r. czas 00:04:50 – 00:13:02).

Sąd nie dał wiary zeznaniom ubezpieczonej, iż w całym okresie zatrudnienia w Odlewni (...) w Z. otrzymywała ona wynagrodzenie miesięczne w kwocie co najmniej 3.700 zł w sytuacji, gdy z adnotacji zawartej na świadectwie pracy z dnia 30.09.1981r. wynika wyraźnie, iż wynagrodzenie to dotyczyło wyłącznie ostatnio zajmowanego przez ubezpieczoną stanowiska: samodzielnego konstruktora, a brak jest jakiegokolwiek dokumentacji zarobkowej, chociażby szczytkowej, która potwierdzałaby takie wynagrodzenie ubezpieczonej we wskazanym powyżej całym okresie jej pracy. Nadto należy zauważyć, iż w okresie od dnia 01.12.1970r. najniższe obowiązujące wynagrodzenie miesięczne wynosiło 1.000 zł (M.P. z 1970r., Nr 44, poz.352). Stąd w ocenie Sądu, nieprawdopodobnym jest, aby ubezpieczona od początku swojego zatrudnienia w Odlewni (...) uzyskiwała wynagrodzenie w wysokości prawie czterokrotnego wynagrodzenia najniższego zwłaszcza, że zdaniem Sądu, nie znajduje ono uzasadnienia tak w posiadanych kwalifikacjach ubezpieczonej jak i jej doświadczeniu zawodowym zważywszy, że była to pierwsza praca ubezpieczonej po ukończeniu przez nią technikum mechanicznego.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonej B. P. nie zasługuje na uwzględnienie.

W rozpoznawanej sprawie spór sprowadzał się do ustalenia faktycznie uzyskiwanych przez ubezpieczoną zarobków w okresie jej zatrudnienia od dnia 15.08.1969r. do dnia 05.08.1981r. w Odlewni (...) w Z., a w szczególności ustalenia, czy możliwe jest przyjęcie, iż ubezpieczona od początku tego zatrudnienia uzyskiwała wynagrodzenie miesięczne w wysokości co najmniej 3.700 zł.

Zgodnie z art.174 ust.3 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz.U. z 2015r., poz.1242) podstawę wymiaru kapitału początkowego ustala się na zasadach określonych w art. 15, 16, 17 ust. 1 i 3 oraz art. 18 (...).

W myśl art.15 ust.1 ustawy podstawę wymiaru emerytury stanowi przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne (...).

W okresie przypadającym przed dniem 01.01.1999r., kiedy nie prowadzono jeszcze indywidualnych kont emerytalnych, za podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne przyjmuje się kwoty wynagrodzenia wypłaconego przez pracodawcę.

Zdaniem Sądu brak jest możliwości przyjęcia, iż ubezpieczona podczas całego spornego okresu zatrudnienia uzyskiwała wynagrodzenie miesięczne w kwocie 3.700 zł, z przyczyn wskazanych wcześniej, a to, gdy z adnotacji zawartej na świadectwie pracy z dnia 30.09.1981r. wynika wyraźnie, iż wynagrodzenie to dotyczyło wyłącznie ostatnio zajmowanego przez ubezpieczoną stanowiska i gdy brak jest jakiegokolwiek dokumentacji zarobkowej, chociażby szcztkowej, która potwierdzałaby takie wynagrodzenie ubezpieczonej we wskazanym powyżej całym okresie jej pracy. Nadto tak wysokie wynagrodzenie, bo odpowiadające prawie czterokrotnemu najniższemu wynagrodzeniu obowiązującemu w tym czasie (odnośnie początkowego okresu pracy ubezpieczonej w Odlewni (...)), nie miało uzasadnienia zarówno w kwalifikacjach ubezpieczonej jak i w posiadanym przez nią doświadczeniu zawodowym.

Jednocześnie przeprowadzone postępowanie dowodowe nie pozwoliło ustalić wynagrodzeń ubezpieczonej z okresu spornego zatrudnienia na innym poziomie, w tym przyjęcia wynagrodzenia w kwocie 3.700 zł za konkretne miesiące pracy ubezpieczonej zatrudnienia na ostatnio zajmowanym stanowisku, bo – jak już to wcześniej wskazano - brak było jakiegokolwiek dokumentacji dotyczącej uzyskiwanego przez ubezpieczoną wynagrodzenia, w tym także dokumentacji zastępczej w postaci np. angaży, umów o pracę, kart wynagrodzeń (na rozprawie w dniu 30.09.2015r. ubezpieczona zeznała, iż nie posiada żadnych dokumentów, z których wynikałaby wysokość osiągniętych zarobków w spornym okresie, zaś z informacji Odlewni (...) Spółki Akcyjnej będącej następcą prawnym Odlewni (...) w Z. wynika, iż brak jest akt osobowych ubezpieczonej dotyczących spornego okresu jej zatrudnienia, zachował się jedynie dokument w postaci rejestru pracowników), a także zajmowanych kolejno stanowisk zwłaszcza, iż jak wykazało postępowanie dowodowe ubezpieczona po urodzeniu w lutym 1978r. swojego drugiego dziecka i po wykorzystaniu urlopu wychowawczego nie powróciła już do pracy. Ubezpieczona powoływała się, iż po urlopie wychowawczym korzystała z urlopu taryfowego i następnie zakończyła pracę, przy czym organ rentowy okres po wyczerpaniu urlopu wychowawczego, to jest od dnia 01.07.1981r. do dnia 05.08.1981r. przyjął jako okres urlopu bezpłatnego.

Należy zauważyć, iż w przypadku braku dokumentacji płacowej (np. zaświadczenia pracodawcy o wysokości uzyskiwanego wynagrodzenia, legitymacji ubezpieczeniowej zawierającej wpisy dotyczące okresów zatrudnienia i osiągniętych zarobków) istnieje możliwość ustalenia wysokości wynagrodzenia w oparciu o dokumentację zastępczą, a mianowicie m.in. angaże, umowy o pracę, w których zawarte są dane dotyczące wynagrodzenia, przy czym zasadą jest, iż można uwzględnić tylko takie składniki, które są pewne, wypłacane były w danym okresie stale i w określonej wysokości. Obliczenie wysokości wynagrodzenia musi być oparte na dokumentacji, z której wynikają określone kwoty wynagrodzenia i dopiero taka dokumentacja może zostać poparta zeznaniami świadków, czy też ubezpieczonego. Same zeznania nie mogą stanowić podstawy do ustalenia wysokości wynagrodzenia dla potrzeb wyliczenia wysokości świadczeń emerytalno – rentowych oraz kapitału początkowego.

Kwestia pobranego wynagrodzenia musi być zatem udowodniona w sposób bezwzględny, co nie miało miejsca w niniejszej sprawie.

W konsekwencji takiego stanowiska Sąd na podstawie powołanych na wstępie uregulowań prawnych, z mocy art.477¹⁴§ 1 k.p.c. oddalił odwołanie jako bezzasadne.

SSO Grażyna Łazowska